

M - 1780

Titel motie : Lobby voor invoering planbatenheffing

Datum PS : 15 oktober 2025

Voordrachtnr :

Agendapunt : Investeringscapaciteit woningcorporaties en instr. woningbouw

Provinciale Staten van Zuid-Holland, in vergadering bijeen op 15 oktober 2025 ter behandeling van bovenvermeld agendapunt,

Constateerende dat:

- de grondprijzen in Zuid-Holland fors stijgen, mede door bestemmingswijzigingen van agrarisch naar (woning)bouwgrond;
- De waardeestijging van grond bij een bestemmingswijziging van agrarisch naar wonen in de orde van enkele honderden tot ruim duizend euro per m² ligt, afhankelijk van de locatie;
- In termen van percentages het gaat om een toename van 2.000% tot 10.000%;
- de huidige situatie ertoe leidt dat belastingbetalers feitelijk meebetalen aan de aanzienlijke grondprijzen, terwijl publieke belangen zoals betaalbaarheid en infrastructuur onder druk staan;
- sinds het einde van de vorige eeuw gemeenten hun monopolie op grondontwikkeling grotendeels aan projectontwikkelaars en andere marktpartijen hebben verloren¹;
- planbaten – waardeestijgingen door overheidsbesluiten – vaak terecht komen bij private grondeigenaren, terwijl publieke investeringen en beleidsbesluiten daaraan ten grondslag liggen;
- planbatenheffing een instrument is om een deel van deze waardeestijging ten goede te laten komen aan de gemeenschap, bijvoorbeeld voor investeringen in woningbouw, bereikbaarheid of duurzaamheid;

Overwegende dat:

- de Provincie Zuid-Holland woningbouw wil versnellen en daarbij streeft naar betaalbaarheid en ruimtelijke kwaliteit;
- extra middelen uit planbatenheffing kunnen bijdragen aan het realiseren van publieke doelen;
- het voorstel van een planbatenheffing ervoor moet zorgen dat grondeigenaren wél gecompenseerd worden: zij ontvangen nog steeds een goede prijs voor hun grond, maar geen buitensporige winsten meer;
- met een billijke heffing kunnen middelen vrijgemaakt worden voor versnelling van woningbouw, betaalbaarheid, groenvoorzieningen en andere publieke voorzieningen;

¹ <https://www.dnb.nl/algemeen-nieuws/achtergrond-2025/wat-kan-een-planbatenheffing-opleveren>

- de invoering van zo'n heffing landelijke wetgeving vereist, die niet door provincies of gemeenten zelfstandig kan worden ingesteld;
- de provincie Zuid-Holland een voortrekkersrol kan spelen in de lobby richting het Rijk om deze landelijke regeling ingevoerd te krijgen;

Roepen Gedeputeerde Staten op:

- bij het Rijk te lobbyen voor invoering van het systeem van planbatenheffing, zodanig dat grondeigenaren worden gecompenseerd, maar exorbitante waardeinstijgingen voortaan gedeeld worden ten bate van publieke doelen;
- dit actief te agenderen binnen het IPO en richting het Ministerie van BZK en Financiën, met als doel opname in een toekomstige wetswijziging of beleidsagenda;
- Provinciale Staten uiterlijk voor Q2 2026 te informeren over de voortgang van deze lobby en de eventuele stappen die Zuid-Holland samen met andere provincies zet;

En gaan over tot de orde van de dag.

Vinesh Lalta (D66)

Marleen Maat (GroenLinks-PvdA)

Tijmen Lamers-Brouwer (GroenLinks-PvdA)

Steven Datema (ChristenUnie)

Ellen Verkoelen (JOU)

Robert Jan Vonk (Partij voor de Dieren)

Iris van de Kolk (SP)

Tessa Beeloo (VVD)

Deborah

Fernand Groep De Stoer

